

Kamu ihale yasası TBMM’de 190 defa değişen Kamu İhale Kanunu bu kez de doğalgaz için değiştiriliyor

Yürürlüęe girdiği 2003 yılından beri 190 defa değişen Kamu İhale Kanunu bu kez de doğalgaz için değiştiriliyor

İHALE KANUNU DÜZENLEMELERİNDE YER ALAN ANA KONULAR

– Kamu İhale Kanunu dışına çıkartılan alım ve ihaleler daraltıldı. Olağanüstü haller, seri üretim gibi sıralanan bazı gerekçelerin dışında tüm alımlar, yasa kapsamında yapılacak. Bazı ihaleler, ‘Sektörel Kamu Alımları Kanunu’ kapsamına, bazıları ise ‘Sosyal ve Özel Nitelikli Alımlar’ kapsamına alındı. Bu ihaleler, Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenecek esaslara göre yapılacak.

– Pazarlık usulu ile yapılacak ihalelerin kapsamı yeniden düzenlenecek. Devlet Malzeme Ofisi tarafından yapılacak alımların, kanunda belirlenen ihale usullerine göre yapılması zorunluluğu getirilecek.

– İhalelere katılacakların yeterliliklerin saptanması için sertifikasyon sistemi getirilecek. İhale öncesinde kurulacak bilişim sistemi üzerinden ön inceleme yapılarak, yeterlilik belgesi yerine sertifikaların tespiti yapılacaktır. Bu incelemede, Vergi ve SGK borcunun olup olmadığına da bakılacaktır.

İSTİSNALAR SÜREKLİ DEĞİŞİYOR

✖ Bugüne kadar kanunun en fazla değişikliğe uğrayan maddesi ‘istisnalar’ oldu. 2003’ten başlayarak getirilen 3. maddedeki istisnalarla maddenin ilk halinde 5 olan fıkra sayısı, 29’a çıktı ve (Z) harfine kadar geldi. Aralık 2019’da bir değişiklik daha yapıldı ve alfabede harf kalmayınca (AA) kategorisine geçildi. 191’inci kez değişiklik kabul edilirse bu kez (AB) fıkrası eklenecek.

Düzenleme ile 4734 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde yer alan istisnai alımların bir kısmının kaldırılması, bir kısmının Sektörel Kamu Alımları Kanunu kapsamına alınması, bir kısmının ise “Sosyal ve Özel Nitelikli Alımlar” olarak Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmesi öngörülmektedir.

Aşırı düşük tekliflerin açıklama istenmeksizin reddedilmesine ilişkin imkan genişliyor

✖ Yapılan değişiklik ile yalnızca yaklaşık maliyeti eşik değerlerin yarısına kadar ihalelerde uygulanan aşırı düşük tekliflerin açıklama istenilmeksizin doğrudan reddedilebilmesine ilişkin Kanundaki hükmün tüm ihalelerde kullanılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

İHALE İTİRAZLARI DOĞRUDAN KAMU İHALE KURUMUNA YAPILACAK

✖

Uygulamada efektif olmadığı iddia edilen şikayet müessesesi kaldırılmakta ve kamu ihalelerine ilişkin itiraz ve şikayetlerin “itiraz başvurusu” şeklinde doğrudan Kamu İhale Kurumuna yapılması öngörülmektedir. Kuruma itiraz başvurusu dava açılmadan önce tüketilmesi zorunlu bir başvuru yolu olarak devam

etmektedir.

Halihazırda Kamu İhale Kurumu'nun görev ve yetkileri sözleşmenin imzalanmasına kadar olan süreçteki ihale işlemlerine ilişkin uyuşmazlıklara ilişkin olmakla birlikte Kanun'da yapılacak düzenleme ile; hukuk mahkemelerinde çözülmekte olan sözleşmelerin uygulanmasına ilişkin uyuşmazlıkların da Kurum tarafından çözüme bağlanmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

KİK in Yıllardır itirazen şikayetlerinde almış olduğu çelişkili kararlar neticesinde Birçok hak kayıplarına neden olduğu bu hüküm Yargı yetkisinin devredilmesi sonucunu doğuran böyle bir düzenlemenin Anayasaya aykırılık sorunu doğurabileceği düşünülmektedir.

KİT'ler ve kamu şirketleri tarafından yapılacak alımlar ayrı bir kanunla (Sektörel Kamu Alımları Kanunu) düzenlenmektedir

Halihazırda enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler 4734 sayılı Kanun kapsamı dışındadır. Aynı şekilde, kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentlerinde sayılan kuruluşların, ticarî ve sınaî faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları, Hazine garantisi veya doğrudan bütçenin transfer tertibinden aktarma yapmak suretiyle finanse edilenler dışındaki yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedeli 18.619.202 TL'yi aşmayan mal veya hizmet alımları da ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna tâbi değildir.

Düzenleme ile söz konusu teşebbüs, işletme ve şirketlerin alımlarının Sektörel Kamu Alımları Kanunu kapsamında yer alacak usul ve esaslar çerçevesinde yapılması öngörülmektedir

Pazarlık Usulü İle Yapılan İhalelerin Kapsamı Yeniden Düzenlenmektedir

Kanunun 21'inci maddesinin (a) bendinde yapılan düzenleme ile; "Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif

çıkması" şeklinde hüküm "Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda geçerli teklif çıkması" şeklinde değiştirilmektedir.

Aynı maddenin (b) bendinde yapılan "yapım tekniği açısından özellik arz eden" ibaresi çıkarılmakta ve bu madde kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinin ivediliği doğuran halin giderilmesi amacıyla sınırlı olarak yapılması öngörülmektedir.

İHALEYE KATILAMAYACAKLAR KAPSAMI GENİŞLETİLDİ

– İhalelerde teminat olarak kabul edilecek değerlerin kapsamı genişletilecek. Aşırı düşük tekliflerin açıklama istenmeksizin reddedilmesine olanak sağlanacak. Bundan sonra ihaleye yönelik itirazlar, ihalenin yapıldığı idareye değil, Kamu İhale Kurumu'na yapılacak.

– Kamu ihalelerine katılamayacaklar kapsamına, terörizmin finansmanı, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, sahtecilik, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve insan ticareti suçlarından hüküm giyenler de dahil edildi.

– İhalelere yasaklarının süresi uzatılacak. İhalelere katılmaktan yasaklı olma süresi 3 yıla çıkartılacak.

Bu yasakların, bunu gerektiren fiil ve davranışın meydana geldiği tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde verilmesi zorunlu hale getirildi. Yasak erteleme yapılmayacak.

İhalelere katılmaktan yasaklama süresinin üst sınırı 3 yıla çıkarılmakta ve üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar hakkında uygulanan yasaklama süresinin alt sınırı 6 aydan 1 yıla, üst sınırı ise 1 yıldan 2 yıla çıkarılmaktadır.

İHALELERDE CEZA SÜRESİ UZATILDI

✖ – İhalelerde teminat olarak kabul edilecek değerlerin kapsamı genişletilecek. Aşırı düşük tekliflerin açıklama istenmeksizin reddedilmesine olanak sağlanacak. Bundan sonra ihaleye yönelik itirazlar, ihalenin yapıldığı idareye değil, Kamu İhale Kurumu'na yapılacaktır.

– Kamu ihalelerine katılamayacaklar kapsamına, terörizmin finansmanı, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, sahtecilik, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve insan ticareti suçlarından hüküm giyenler de dahil edildi.

– İhalelere yasaklarının süresi uzatılacaktır. İhalelere katılmaktan yasaklı olma süresi 3 yıla çıkartılacaktır.

Bu yasakların, bunu gerektiren fiil ve davranışın meydana geldiği tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde verilmesi zorunlu hale getirildi. Yasak erteleme yapılmayacaktır.

3 GÜN ÖNCE KURULAN FİRMALARIN İHALEYE GİRMESİ ENGELLENECEK

Yapılan düzenlemelerin, suistimalleri önleyeceğini belirterek, “Üç gün önce kurulan firmaların ihalelere girmesi önleneyecek. Çantacı tabir ettiğimiz ihale komisyonculuğuyla geçinenlerin ortadan kaldırılması sağlanacaktır. Ayrıca, online sistem ve elektronik ihale sayesinde, ortak hareket ederek, kamuyu zarara sokmak gibi olaylar önleneyecek. Örneğin 3 günlük firmaya restorasyon ihalesi verilmeyecek” değerlendirmesi yaptı.

DMO İHALELERİ:

Devlet Malzeme Ofisi ihaleleri de Kamu İhale Yasası kapsamında yapılacaktır.

ENERJİ, SU VE ULAŞTIRMA İHALELERİ:

Enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler ticarî ve sınaî faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet

retimine alımlarının bir bölümü Kamu İhale Kanunu'nun getirdiği zorunluluklardan muaftı. Yeri düzenleme ile bu Şirketlerin alımlarını Sektörel Kamu Alımları Kanunu kapsamında yapmaları sağlanacak

